

Universitat de Lleida
Centre de Formació Contínua

Senior
UdL

GUIA DOCENT

LES PLANTES I L'HOME

Informació general de l'assignatura

Denominació	LES PLANTES I L'HOME
Nombre de crèdits ECTS	3 ECTS
Coordinació	JOSEP ANTONI CONESA MOR
Departament/s	HORTOFRUCTICULTURA, BOTÀNICA I JARDINERIA
Idioma d'impartició	CATALÀ
Professorat	CONESA MOR, JOSEP ANTONI

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Reconèixer la diversitat de grups i espècies existents en el món de les plantes.
2. Mostrar la morfologia típica d'una planta superior i descriure els principals processos fisiològics.
3. Conèixer l'origen i la taxonomia de les plantes cultivades i les principals espècies i boscos catalans.
4. Presentar els vegetals com la principal font de recursos per a la humanitat, la seva importància històrica i actual, i les perspectives de futur.
5. Presentar els principals recursos d'importància econòmica d'origen vegetal i les seves aplicacions.
6. Identificar les principals plantes alimentàries industrials.
7. Utilitzar claus dicotòmiques senzilles per a poder identificar espècies vegetals d'arbres, arbusts i lianes.
8. Conèixer les tècniques actuals d'avaluació i conservació de la flora silvestre i les comunitats vegetals.
9. Valorar les conseqüències del canvi climàtic sobre la vegetació natural i els cultius.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Programa de teoria:

0. Presentació. Què és una planta?
 1. Conceptes. Classificació. Els principals grups de plantes.
 2. Evolució històrica de la Botànica.
 3. Biodiversitat. Principals famílies botàniques.
 4. Els fongs. Bolets tòxics i comestibles.
 5. Aparell vegetatiu i aparell reproductor. Processos fisiològics i reproductors associats.
 6. Geobotànica. Els grans biomes.
 7. Grans unitats de vegetació de Catalunya i principals espècies forestals.
 8. Les plantes cultivades. Origen de l'agricultura. Principals centres d'origen i domesticació de les plantes.

9. Els cereals: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic. Els cultius energètics i biocombustibles.
10. Plantes medicinals. Història, principis actius, propietats. Principals espècies d'interès.
11. Plantes al·lucinògenes i tòxiques. Drogues psicoactives. Història, propietats i aplicacions.
12. Begudes estimulants i begudes alcohòliques. Origen, història i interès econòmic.
13. Plantes condimentàries. Origen, història, aprofitament i interès econòmic. Principals espècies aromàtiques.
14. Plantes d'interès industrial: olis, ceres, làtex, suro, paper, gomes i reïnes d'origen vegetal. Espècies d'interès, aprofitament i interès econòmic.
15. Plantes tèxtils, tintòries i cistelleres. Història, utilitat i interès econòmic.
16. Fruits d'origen tropical i de les regions temperades. Origen, expansió, aprofitament i interès econòmic. Altres òrgans vegetals d'interès alimentari: bulbs, tubercles, rizomes, rels i tiges productores de sucres.
17. Conseqüències del canvi climàtic sobre la vegetació i els cultius.

Visites, pràctiques i sortides:

1. Sortida al Parc Natural Municipal de *La Mitjana* (6/10) (3 h).
2. Visita Exposició de bolets de tardor. A la seu de l'IEI (23/10) (1 h).
3. Visita a l'*Arborètum*-Jardí Botànic de Lleida (27/11) (2 h).
4. Visita a l'*Herbarium Ilerdense*. A la seu de l'IEI a La Caparrella (12/12) (1 h).
5. Pràctica d'òrgans vegetals d'interès alimentari i econòmic (18/12) (2h).

Eixos metodològics de l'assignatura

La matèria s'organitza com una assignatura d'una durada de 3 crèdits (= 30 hores), que es distribueixen en 15 setmanes.

Els crèdits de teoria són 20h (67%) i 10h els crèdits de pràctiques (33%).

Les classes de teoria s'impartiran emprant recursos didàctics que afavoreixin l'atenció i l'aprenentatge.

Les classes pràctiques inclouran visites a exposicions i espais naturals a fi de reconèixer les espècies vegetals i la vegetació.

Sistema d'avaluació

Per avaluar l'aprofitament de l'assignatura es tindran en compte dos aspectes: l'assistència a les classes teòriques/pràctiques i la realització d'un seguit d'exercicis.

Assistència:

L'assistència a classe puntuarà el 25% de la qualificació final. En aquest sentit valorarà la participació activa durant la classe.

Exercicis:

Al llarg del curs la/l'estudiant haurà de lliurar diversos exercicis que formaran part del sistema d'avaluació de l'assignatura. Es fixarà un termini per lliurar-los.

Bibliografia i recursos d'informació

BLANCO, E., CASADO, M. A., COSTA, M., I ESCRIBANO, R. et al. (1997) *Los bosques ibéricos. Una interpretación geobotánica*. Barcelona: Grupo Planeta.

BOLÒS, O. (2001) *Vegetació dels Països Catalans* (col·lecció Gaia, Vol. 8). Terrassa: Aster Editorial.

CONESA MOR, J. A. (2000) *Altres aprofitaments forestals* (col·lecció Eines, Vol. 40). Lleida: Edicions i Publicacions de la Universitat de Lleida.

CONESA MOR, J.A. (2016). *Plantes del bosc de ribera de les Terres de Lleida. Llenyoses i enfiladisses*. Lleida: Publicacions de l'Arborètum-

Jardí Botànic de Lleida. (col·lecció Hamadriades, 1.) Edicions de la Universitat de Lleida., 149 p.

CONESA, J. A., PEDROL, J. I RECASSENS, J. (2010) *Estructura i Organització de plantes superiors*. (col·lecció Eines, Vol. 68). Lleida: Edicions i Publicacions de la Universitat de Lleida, 245 p.

CONESA MOR, J. A., PEDROL SOLANES, J. I RECASSENS GUINJOAN, J. (2014) *Itineraris botànics per les Terres de Lleida (Les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià i l'Urgell)*. Lleida: Pagès Editors, 279 p.

CORTÉS MORAGREGA, C, CURCÓ MASIP, C. I PÉREZ REDONDO, J.M. (2020). *Bolets de les terres de Lleida. Bosc de ribera del parc de la Mitjana*. Lleida: Secció de Micologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, 289 p.

FONT QUER, P. (1973) *Plantas medicinales. El Dioscórides renovado*. Barcelona: Ed. Labor.

LÓPEZ GONZÁLEZ, G. (2001) *Los árboles y arbustos de la Península Ibérica e Islas Baleares* (Vol. 1-2). Madrid: Mundi Prensa.

RECASSENS GUINJOAN, J. (2000) *Botànica Agrícola. Plantes útils i males herbes*. Lleida: Edicions i Publicacions de la Universitat de Lleida - Institut d'Estudis Ilerdencs.

RIVERA, D., I OBÓN, C. (1991). *La guía INCAFO de las plantas útiles y venenosas de la Península Ibérica y Baleares*. Madrid: Ed. INCAFO.

Recursos on-line

Anthos. Sistema de información sobre las plantas de España

<http://www.anthos.es/>

Banc de dades de biodiversitat de Catalunya

<http://biodiver.bio.ub.es/biocat/index.jsp>

Botànica agrícola i forestal

<http://botanicavirtual.udl.cat>

Flora Catalana. Viu, gaudeix i aprèn amb la nostra flora

<http://www.floracatalana.net/>

Herbari Virtual del Mediterrani Occidental

<http://herbarivirtual.uib.es/>